

Tweetraps- testament stelt erfbelasting uit

Hovenier Feike Trommel* is getrouwd en vader van twee kinderen. Naar aanleiding van een uitzending van Tros Radar vraagt hij zich af of hij wel het juiste testament heeft.

Tekst Egbert Jan Blonk / Beeld Peter Moorman

* Naam is fictief

Feike Trommel heeft na zijn huwelijk een 'testament op de langstlevende' laten opstellen door de notaris. Hij ging er eigenlijk altijd vanuit dat zijn erfgenamen bij zijn overlijden geen erfbelasting hoeven te betalen. Een aflevering van het tv-programma Tros Radar op 1 maart stelt zijn beeld bij. Want, zo blijkt, de kinderen van Trommel kunnen als hij overlijdt toch erfbelasting verschuldigd zijn. Dat zit zo: De langstlevende hoeft bij een erfenis tot 600.000 euro inderdaad geen belasting te betalen. Punt is dat de kinderen bij deze testamentsvorm recht hebben op een kindsdeel van de erfenis. Hoewel ze dit deel pas krijgen na het overlijden van de langstlevende partner, moet over het kindsdeel wel erfbelasting worden betaald. Zo'n aanslag bedraagt al snel duizenden euro's. Overigens kan in het testament worden vastgelegd dat niet de kinderen maar de langstlevende partner de erfbelasting betaalt.

Tweetrapstestament

Trommel realiseert zich dat dit tot liquiditeitsproblemen kan leiden bij zijn kinderen of zijn vrouw. Vooral omdat veel van zijn eigen vermogen in de waarde van zijn huis zit, in de stenen dus.

De hovenier wil een heffing van erfbelasting voorkomen bij zijn overlijden, en overweegt om het door Tros-Radar besproken tweetrapstestament af te sluiten. Bij deze testamentsvorm wordt bij het eerste overlijden (de eerste trap) de echtgenoot als enig erfgenaam benoemd. Pas wanneer de echtgenoot overlijdt, gaat het 'eerder' van hem geërfde en dan nog beschikbare vermogen naar zijn kinderen (de tweede trap). Met een tweetrapstestament zijn Trommels kinderen bij het eerste overlijden dus geen erfgenaam. Zij erven pas van hun eerstoverledene ouder op het moment dat de tweede ouder overlijdt. Hierdoor hoeven de kinderen geen belasting te betalen over de kindsdelen.

Meer erfbelasting

Het tweetrapstestament lijkt ideaal, maar is fiscaal niet altijd de meest voordelige oplossing. Dit testament betekent namelijk alleen uitstel van erfbelasting, geen vermindering. Na het overlijden van de langstlevende partner krijgen de kinderen de totale erfenis en betalen ze erfbelasting over het hele bedrag. Dit bedrag kan wel eens hoger zijn dan wanneer er een langstlevende testament was. Dat komt omdat het deel van het bedrag dat is vrijgesteld van successierecht hoger is als de erfbelasting meteen wordt betaald.

Feike Trommel staat dus voor een keuze. Als hij geen erfbelasting wil bij het eerste overlijden, dan ligt het tweetrapstestament voor de hand. Maar als hij over twee nalatenschappen (die van hem en van zijn echtgenote) in totaal zo min mogelijk erfbelasting wil betalen, dan kan hij waarschijnlijk beter zijn 'langstlevendecontract' handhaven.

Maar er speelt meer bij de afweging. Wat het voordeligst is, hangt ook af van de persoonlijke wens, de samenlevings situatie/het huwelijksgoederenregime, de gezinssamenstelling en de omvang van het vermogen. Omdat Trommel ook nog wel een paar vragen heeft over de continuïteit van zijn bedrijf bij zijn overlijden, schakelt hij een adviseur in die hem kan voorlichten over hoe hij zijn nalatenschap zo goed mogelijk regelt. ■

Hoe-zit-dat?

Heeft u vragen of problemen die geschikt zijn voor bespreking in de rubriek Zo-zit-dat, laat het de redactie weten.

Met behulp van een deskundige trachten wij het juiste antwoord of de juiste aanpak van uw probleem te vinden.

Egbert Jan Blonk is accountant bij Grant Thornton,
E. Egbertjan.blonk@gt.nl

